1

Предмет психолінгвістики

Мовленнєва діяльність як процес породження й сприйняття висловлювань

Механізми кодування думки в мовлення

Процеси декодування мовлення в думку

2

Рівні психолінгвістичного аналізу

Фонетичний рівень: сприйняття та продукування звуків мовлення
Лексичний рівень: доступ до ментального лексикону, пошук слів
Синтаксичний рівень: побудова граматичних структур речення
Семантичний рівень: формування та інтерпретація значення

3

Види мовлення

Зовнішнє мовлення: усне (діалогічне, монологічне), писемне Внутрішнє мовлення: беззвучне, згорнуте, для себе Егоцентричне мовлення: промовляння вголос для себе (дитяче мовлення)

Експериментальні методи психолінгвістики

Асоціативний експеримент: дослідження вербальних асоціацій Методика семантичного диференціалу: вимірювання конотативного значення Аналіз протоколів "думання вголос" Психолінгвістичне тестування: методики доповнення, градуювання Ай-трекінг: відстеження рухів очей при читанні Хронометричні методи: вимірювання часу реакції

Психолінгвістичний аналіз мовленнєвих явищ: дослідження механізмів породження, сприйняття та розуміння мовлення у взаємозв'язку з когнітивними процесами та мовною свідомістю

8

Одиниці психолінгвістичного аналізу

Мовленнєвий акт – мінімальна одиниця комунікації Висловлювання – завершена смислова одиниця Смислова одиниця – фрагмент з цілісним значенням Предикативна структура – основа організації думки

4

Основні мовленнєві процеси

Породження мовлення: Формування задуму,внутрішнє програмування,лексико-граматичне оформлення,артикуляція Сприйняття мовлення:Ідентифікація звуків ,розпізнавання слів,синтаксичний аналіз,декодування смислу

Зміст блоку

Оперативна пам'ять: утримання інформації під час породження та сприйняття мовлення Випереджальне відображення (антиципація): прогнозування наступних мовленнєвих структур Еквівалентні заміни: вибір синонімічних засобів вираження думки Механізм вибору: селекція потрібних мовних одиниць

Афазії: порушення сформованого мовлення при органічних ураженнях головного мозку (моторна, сенсорна, амнестична) Алалії: несформованість мовлення у дітей Дислексія та дисграфія: труднощі з читанням та письмом Заїкання: порушення темпо-ритмічної організації мовлення

7

Мовленнєві механізми

6

Мовленнєві порушення

5